

## **ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

У ХХІ столітті розвиток підприємств та організацій неможливий без ефективного використання новітніх технологій. Особливо це стосується операційного менеджменту, який забезпечує управління основними процесами створення продукції та послуг. Поява нових цифрових рішень, автоматизованих систем управління та інструментів аналізу даних призвела до суттєвих трансформацій у сфері організації виробництва та логістики. Сьогодні операційний менеджмент не обмежується лише контролем виробничих процесів – він охоплює стратегічні питання цифрової трансформації підприємств. Важливою є також інтеграція технологій у систему прийняття рішень, що дозволяє підвищити ефективність управління та конкурентоспроможність підприємства. Таким чином, дослідження впливу сучасних технологій на операційний менеджмент має актуальне значення для українських компаній, які прагнуть адаптуватися до глобальних тенденцій і зберегти конкурентні позиції на внутрішньому та міжнародному ринках.

Автоматизація бізнес-процесів дозволяє підприємствам досягати високого рівня продуктивності та оптимізувати використання ресурсів. ERP-системи (Enterprise Resource Planning), зокрема BAS ERP, що набули поширення в Україні, інтегрують фінансові, виробничі, логістичні та кадрові процеси в єдину інформаційну платформу. Це дає змогу уникати дублювання даних, зменшувати кількість помилок і підвищувати точність управлінських рішень. Автоматизовані системи забезпечують контроль у режимі реального часу, що особливо актуально для великих виробничих підприємств. Прикладом є впровадження автоматизованих систем управління на машинобудівних заводах, які завдяки цьому скоротили виробничі цикли та оптимізували запаси сировини.

Використання систем бізнес-аналітики (BI) надає керівникам можливість працювати з великими масивами даних та формувати прогнози розвитку ринку. Завдяки інструментам BI компанії можуть передбачати зміни попиту, розробляти сценарії виробничих стратегій та обґрунтовувати управлінські рішення. Шевченко В. Я. та Гудзь О. Є. у своїх дослідженнях відзначають, що інформаційні технології формують нову культуру управління, засновану на швидкості прийняття рішень та адаптивності бізнес-моделей [1]. Прикладом є використання BI у ритейлі, де мережі магазинів прогнозують попит на основі даних про покупки споживачів і таким чином мінімізують ризики надлишкових запасів.

Концепція індустрії 4.0 охоплює широке впровадження цифрових технологій у виробничі системи. Інтернет речей (IoT) дає змогу відстежувати роботу обладнання в режимі реального часу, аналізувати технічний стан машин і завчасно попереджати можливі несправності. Це зменшує витрати на обслуговування та скорочує час простоїв. В українському агросекторі вже використовуються IoT-рішення для моніторингу стану ґрунтів, вологості та ефективності використання добрив. Таким чином, впровадження IoT у виробництво дозволяє підвищити якість продукції та забезпечити стабільність бізнес-процесів.

Хмарні технології забезпечують підприємствам можливість централізованого зберігання даних, доступ до них з будь-якої точки світу та оперативне масштабування діяльності. Це особливо актуально для компаній, які мають розгалужену структуру та працюють у кількох регіонах. Прикладом є логістичні компанії, такі як «Нова Пошта», які завдяки цифровим рішенням координують доставку мільйонів відправлень щодня. Мобільні додатки для моніторингу поставок дають змогу клієнтам і менеджерам у реальному часі відстежувати статус замовлень, що підвищує рівень довіри та задоволеності споживачів. У свою чергу, цифрова трансформація передбачає зміну не лише технологічних інструментів, а й корпоративної культури, де ключовими цінностями стають гнучкість, інноваційність та орієнтація на клієнта.

Попри численні переваги, впровадження новітніх технологій у сфері операційного менеджменту супроводжується низкою викликів. Найбільш суттєвими є високі витрати на інвестиції, потреба у кваліфікованих кадрах та загроза кібербезпеки. Українські компанії часто стикаються з проблемою браку ресурсів для масштабної цифрової трансформації, однак приклади успішних проєктів свідчать, що поступове впровадження інновацій є можливим і доцільним. У перспективі розвиток штучного інтелекту, робототехніки та IoT відкриває нові можливості для формування інноваційних моделей операційного менеджменту. Підприємства, що адаптуються до цих тенденцій, отримують стійкі конкурентні переваги на ринку.

Вплив технологій на операційний менеджмент є ключовим чинником забезпечення ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Використання автоматизованих систем, інструментів бізнес-аналітики, IoT та хмарних рішень дозволяє українським компаніям оптимізувати витрати, підвищувати продуктивність і якість продукції. Водночас цифрова трансформація потребує комплексного підходу, що включає не лише технічні інновації, а й розвиток кадрового потенціалу та зміну організаційної культури. Таким чином, майбутнє операційного менеджменту тісно пов'язане з подальшим поширенням технологій індустрії 4.0 та цифрової економіки. Для України це

шанс інтегруватися у світові виробничі ланцюги та посилити позиції на міжнародному ринку.

#### **Список використаних джерел:**

1. Шевченко В. Я., Гудзь О. Є. *Інформаційні технології в менеджменті: навчальний посібник*. Київ: КНЕУ, 2020.
2. Кривобок В. В., Лапін Є. В. *Операційний менеджмент: навчальний посібник*. Київ: КНЕУ, 2018.
3. Литовченко І. Л. *Менеджмент: навчальний посібник*. – Київ: Центр учбової літератури, 2019.